

Sygn. akt **IC 660/11**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Zofia Homa

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Krawczyńska

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2013 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą
w W.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie, rentę i ustalenie

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda P. K. zadośćuczynienie w kwocie 150.000,00 zł (sto pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 28 listopada 2010 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda P. K. odszkodowanie w kwocie 26.029,34 zł (dwadzieścia sześć tysięcy złotych dwadzieścia dziewięć złotych trzydzieści cztery grosze) z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.298,43zł (jeden tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt osiem złotych czterdzieści trzy grosze) od dnia 21 października 2011 roku do dnia zapłaty i od kwoty 24.730,91zł (dwadzieścia cztery tysiące siedemset trzydzieści złotych dziewięćdziesiąt jeden groszy) od dnia 28 listopada 2010 roku do dnia zapłaty;

III. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda P. K. kwotę 84.161,40zł (osiemdziesiąt cztery tysiące sto sześćdziesiąt jeden złotych czterdzieści groszy) tytułem skapitalizowanej renty za okres od dnia 1 marca 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2013 roku;

IV. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda P. K. rentę z racji zwiększonych potrzeb w kwocie po 5.929,40 zł (pięć tysięcy dziewięćset dwadzieścia dziewięć złotych czterdzieści groszy) miesięcznie poczynając od dnia 1 maja 2013 roku, płatną z góry do 10-tego dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności;

V. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda P. K. rentę z tytułu utraconych dochodów i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość w kwocie po 690,32zł (sześćset dziewięćdziesiąt złotych trzydzieści dwa grosze) miesięcznie poczynając od miesiąca sierpnia 2009 roku, płatną z góry do 10-tego dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności;

VI. oddala powództwo w pozostałej części;

VII. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda P. K. kwotę 3.021,57zł (trzy tysiące dwadzieścia jeden złotych pięćdziesiąt siedem groszy) tytułem zwrotu części kosztów procesu;

VIII. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 14.478,92 zł (czternaście tysięcy czterysta siedemdziesiąt osiem złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem zwrotu części kosztów sądowych, od ponoszenia których powód był zwolniony;

IX. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w L., z roszczenia zasądzzonego na rzecz powoda w punkcie

I wyroku, kwotę 5.913,92zł (pięć tysięcy dziewięćset trzysta osiem złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem zwrotu części kosztów sądowych, od ponoszenia których powód był tymczasowo zwolniony.

IC 660/11

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 sierpnia 2011 roku powód P. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na swoją rzecz łącznie kwoty 346.945,00 zł, w tym kwoty:

- 250.000,00zł tytułem dopłaty zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 listopada 2010 roku do dnia zapłaty;
- 24.730,91zł tytułem zwrotu kosztów opieki wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 listopada 2010 roku do dnia zapłaty;
- 1.298,43zł tytułem zwrotu kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami od 31-go dnia od daty doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty;
- 14.282,00zł tytułem skapitalizowanej renty z racji zwiększonych potrzeb za okres od dnia 1 marca 2011 roku do dnia 31 lipca 2011 roku;
- 2.856,40zł tytułem miesięcznej renty z racji zwiększonych potrzeb płatnej od dnia 1 sierpnia 2011 roku do dnia 31 stycznia 2012 roku;
- 3.689,40zł tytułem miesięcznej renty z racji zwiększonych potrzeb płatnej od dnia 1 lutego 2012 roku;
- 1.030zł tytułem miesięcznej renty z racji utraty zdolności do wykonywania pracy zarobkowej i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość płatnej od sierpnia 2009 roku.

Ponadto powód wniósł o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku, które mogą ujawnić się u powoda w przyszłości oraz

o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu żądania powód P. K. wskazał, że w wyniku wypadku drogowego z dnia 19 lipca 2009 roku, za który wyłączną winę ponosi kierowca samochodu marki V. (...), którego z pozwanym łączyła umowa ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, doznał szkody majątkowej

i niemajątkowej. W postępowaniu likwidacyjnym pozwane towarzystwo ubezpieczeń wypłaciło P. K. kwotę 150.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia, 14.069,25zł z tytułu zwrotu kosztów opieki oraz przyznało kwotę 833zł miesięcznie z tytułu renty z racji zwiększonych potrzeb od dnia

31 stycznia 2012 roku. W niniejszym postępowaniu powód dochodzi dopłaty zadośćuczynienia, dopłaty odszkodowania z tytułu kosztów opieki i leczenia oraz renty z tytułu zwiększonych potrzeb, renty z tytułu utraty zdolności do pracy

i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość (pozew wraz z uzasadnieniem k. 2-9).

W odpowiedzi na pozew z dnia 15 listopada 2011 roku, (...) Spółka Akcyjnej z siedzibą w W. nie uznało powództwa i wniosło o jego oddalenie w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwane towarzystwo ubezpieczeń wskazało, że po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany uznał co do zasady swoją odpowiedzialność za zdarzenie z dnia 19 lipca 2009 roku i przystąpił do likwidacji szkody. Wskazano, iż w toku czynności likwidacyjnych, na podstawie zgromadzonych dowodów, pozwany zakład ubezpieczeń przyznał powodowi kwotę 150.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia, 14.069,25zł z tytułu zwrotu kosztów opieki, 712,54zł z tytułu zwrotu kosztów leczenia i zniszczonych rzecz oraz kwotę 833zł miesięcznie z tytułu renty z racji zwiększonych potrzeb od dnia 31 stycznia 2012 roku. Podniesiono, iż kwota żądanego przez powoda w niniejszym postępowaniu zadośćuczynienia jest wygórowana i nie znajduje uzasadnienia w realiach sprawy. Odnośnie żądania powoda w zakresie dopłaty odszkodowania oraz zasądzenia na jego rzecz renty miesięcznej z tytułu zwiększonych potrzeb, utraty zdolności do pracy i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość, pozwany wskazał, iż roszczenia te są bezzasadne i nie zostały w żaden sposób udowodnione, zaś żądanie ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość jest niedopuszczalne bowiem sprzeczne z art. 442¹ §3kc (odpowiedź na pozew k. 151-152).

W piśmie procesowym z dnia 20 maja 2013 roku powód zmodyfikował powództwo w zakresie renty z tytułu zwiększonych potrzeb i wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 2.856,40zł tytułem miesięcznej renty z racji zwiększonych potrzeb za okres od dnia 1 sierpnia 2011 roku do dnia 31 stycznia 2012 roku, 3.689,40zł tytułem miesięcznej renty z racji zwiększonych potrzeb za okres od dnia 1 lutego 2012 roku do 30 kwietnia 2013 roku, 6.259,40zł tytułem miesięcznej renty z racji zwiększonych potrzeb płatnej począwszy od dnia 1 maja 2013 roku (pismo procesowe k. 407- 412).

W toku dalszego postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie (protokoły rozpraw k. 158, k. 415, k. 426).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 lipca 2009 roku, w miejscowości M., gm. Zakrzew, doszło do wypadku drogowego, w którym powód P. K. jako pasażer samochodu marki V. (...), doznał obrażeń ciała. Postanowieniem z dnia 23 lipca 2010 roku umorzono śledztwo prowadzone w sprawie nieumyślnego spowodowania katastrofy w ruchu lądowym w dniu 19 lipca 2009 roku w miejscowości M. gm. Zakrzew przez W. M. kierującego samochodem marki V. (...) nr rej. (...) w ten sposób, że zjechał on z jezdni do przydrożnego rowu w następstwie czego pojazd dachował, a on sam w następstwie odniesionych obrażeń klatki piersiowej zmarł na miejscu zdarzenia, gdzie w następstwie przedmiotowego wypadku spowodował zagrożenie dla życia i zdrowia wielu osób, tj. przewożonych pasażerów – wobec śmierci sprawcy (bezsporne, postanowienie k. 14-15).

W wyniku powyższego zdarzenia powód P. K. doznał obrażeń w postaci urazu czaszkowo-mózgowego, stłuczenia głębokich struktur mózgu, niedowładu połowicznego prawostronnego, ogólnych potłuczeń (karta informacyjna k. 28, k. 21, k. 16).

Z miejsca wypadku powód został przewieziony karetką pogotowia do Wojewódzkiego Szpitala (...) w R., gdzie został przyjęty do Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii, gdzie przebywał do godzin wieczornych. Po wykonanych badaniach i konsultacjach lekarskich rozpoznano u powoda stłuczenie mózgu, podejrzenie stłuczenia pnia mózgu, niedowład prawostronny i zastosowano leczenie farmakologiczne. W karcie informacyjnej z leczenia szpitalnego rozpoznano: wypadek komunikacyjny, uraz czaszkowo-mózgowy (karta informacyjna k. 16, historia choroby k. 17-20).

W okresie od dnia 19 lipca 2009 roku do dnia 25 lipca 2009 roku powód przebywał w Oddziale (...) Ogólnej i Onkologicznej Wojewódzkiego Szpitala (...) w R.. Wykonano badanie tomografii komputerowej głowy oraz badanie

rezonansem magnetycznym mózgowia. Zastosowano leczenie zachowawcze. W karcie informacyjnej z leczenia szpitalnego rozpoznano: wypadek komunikacyjny, potłuczenie ogólne, stłuczenie głowy, stłuczenie mózgu (karta informacyjna k. 21, historia choroby k. 22-27).

Od dnia 25 lipca 2009 roku do dnia 9 sierpnia 2009 roku powód był hospitalizowany w Oddziale Neurochirurgii Wojewódzkiego Szpitala (...) w R.. Wykonano badanie radiologiczne i zastosowano leczenie zachowawcze: farmakologiczne oraz ćwiczenia rehabilitacyjne przyłóżkowe. Podczas pobytu w oddziale stan powoda uległ poprawie. W karcie informacyjnej z leczenia szpitalnego rozpoznano: uraz czaszkowo-mózgowy, stłuczenie głębokich struktur mózgu, niedowład połowiczny prawostronny (karta informacyjna k. 28, historia choroby k. 29-35).

W okresie od dnia 10 sierpnia 2009 roku do dnia 19 września 2009 roku powód przebywał na leczeniu usprawniającym w Oddziale (...) Wojewódzkiego Szpitala (...) w R.. Zastosowano leczenie farmakologiczne oraz usprawniające. W karcie informacyjnej z leczenia szpitalnego rozpoznano: niedowład wiotki kończyny górnej prawej po pourazowym uszkodzeniu splotu ramiennego części górnej, dyskretny niedowład połowiczny prawostronny po urazie czaszkowo-mózgowym ze stłuczeniem struktur głębokich mózgu (karta informacyjna k. 36, historia choroby k. 37-47).

Od dnia 12 października 2009 roku do dnia 31 października 2009 roku powód przebywał w Oddziale (...) Szpitala (...) w P. gdzie zastosowano u powoda leczenie farmakologiczne oraz fizjoterapię. W karcie informacyjnej z leczenia szpitalnego rozpoznano niedowład wiotki prawej kończyny górnej po urazowym uszkodzeniu splotu ramiennego, ustępujący niedowład połowiczny prawostronny po urazie czaszkowo-mózgowym ze stłuczeniem struktur głębokich mózgu (karta informacyjna k. 53).

Następnie powód kontynuował leczenie w trybie ambulatoryjnym w (...) s.c. i Centrum Medycznym (...) s.c. oraz uczęszczał na zabiegi rehabilitacyjne do Międzyzakładowej Przychodni (...) w P. (zaświadczenie k. 78, zaświadczenie k. 79, zaświadczenie k. 55, zaświadczenie k. 56).

W okresie od dnia 30 listopada 2010 roku do dnia 5 stycznia 2011 roku powód był leczony w Klinice (...) w L. gdzie zastosowano leczenie farmakologiczne oraz wdrożono psychoterapię wspierającą, terapię zajęciową, psychorysunek, psychoedukację. W karcie informacyjnej z leczenia szpitalnego rozpoznano: zaburzenia afektywne dwubiegunowe, epizod ciężkiej depresji bez objawów psychotycznych (karta informacyjna k. 75).

Od dnia 4 kwietnia 2011 roku do dnia 22 kwietnia 2011 roku oraz od dnia 4 maja 2011 roku do dnia 24 maja 2011 roku powód leczony był w Dziennym Ośrodku (...) -R. w P.. W karcie informacyjnej rozpoznano uszkodzenie splotu barkowego prawego (karta informacyjna k. 178).

Według biegłego sądowego specjalisty w zakresie neurologii i rehabilitacji medycznej dr. n. med. A. G., w wyniku wypadku z dnia 19 lipca 2009 roku, w aspekcie neurologicznym powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu na poziomie łącznie 105%. Na skutek przebytego wypadku z dnia 19 lipca 2009 roku powód doznał bardzo dużego stopnia cierpienia fizycznych i psychicznych przez okres trzech tygodni od wypadku, następnie znacznego stopnia, które występują nieprzerwanie nadal. W okresie bezpośrednio po wypadku powód wymagał opieki i pomocy innych osób, obecnie także wymaga takiej opieki

i pomocy. Biegły wskazał, iż do chwili obecnej powód wymaga stosowania leków oraz rehabilitacji. W związku z wypadkiem, u powoda pojawiły się ograniczenia związane z wykonywaniem praktycznie wszystkich czynności życia codziennego dotyczących higieny osobistej, przygotowywania i spożywania posiłków, robienia zakupów, sprzątanania i prania. W ocenie biegłego, powód jest trwale niezdolny do pracy zarobkowej. W związku z następstwami przedmiotowego wypadku, powód był nieprzerwanie zmuszony i jest zmuszony nadal do znacznego ograniczenia swojej aktywności fizycznej (opinia biegłego sądowego w zakresie neurologii i rehabilitacji medycznej k. 257-264 i k. 292-293).

Według opinii biegłego sądowego specjalisty ortopedy-traumatologa lek. med. Z. T. wynika, iż wskutek wypadku z dnia 19 lipca 2009 roku powód doznał w zakresie ortopedycznym uszkodzenia prawego splotu barkowego, czego następstwem jest niedowład prawej kończyny górnej. Kończyna ta jest praktycznie bezużyteczna. Trwały uszczerbek

na zdrowiu powoda biegły określił na 25%. Cierpienia powoda o znacznym nasileniu utrzymywały się od dnia wypadku przez cały okres hospitalizacji powoda w placówce szpitalnej w R., nadal utrzymują się cierpienia o średnim nasileniu. Obecna wydolność narządów ruchu w znacznym stopniu ogranicza aktywność fizyczną powoda, konieczna jest stała pomoc drugiej osoby. Wskazane jest przyjmowanie przez powoda leku przeciwzapalnego i przeciwbólowego o nazwie D. (...)
(opinia biegłego ortopedy-traumatologa k. 246-250, k. 416).

Z opinii biegłego sądowego w zakresie chorób oczu lek. med. J. P. wynika, iż wskutek wypadku z dnia 19 lipca 2009 roku powód doznał w zakresie okulistycznym trwałego uszczerbku na zdrowiu polegającego na utracie widzenia oka lewego i zaniewidzeniu oka drugiego. Biegły wskazał, iż wysokość tego uszczerbku wynosi 40%. Powód stał się osobą jednooczną, całkowicie nie widzi na lewe oko natomiast w oku prawym nie ma pełnej ostrości widzenia pomimo korekcji okularami. W ocenie biegłego, stan zdrowia powoda nie rokuje poprawy. Doznane w wyniku wypadku urazy powodują znaczne ograniczenia w wykonywaniu przez powoda czynności dnia codziennego oraz pracy zarobkowej. Końcowo biegły wskazał, iż jednooczność jest stanem znacznie upośledzającym aktywność człowieka, w tym fizyczną (opinia biegłego sądowego w zakresie chorób oczu k. 232-233, k. 299-300, k. 416v).

Biegły sądowy psychiatra M. M. oraz biegła sądowa psycholog kliniczna M. S. wskazali, iż w wypadku z dnia 19 lipca 2009 roku powód doznał między innymi stłuczenia mózgu, w wyniku którego wystąpiły u niego przemijające zaburzenia świadomości o typie splątania. Okres ten jest pokryty u powoda rzeczywistą niepamięcią. Od tego czasu ujawniły się u powoda zaburzenia psychiczne, które są efektem powstania trwałych, nieodwracalnych zamian w ośrodkowym układzie mózgowym. Biegli opowiedzieli się za diagnozą organicznych zaburzeń afektywnych z zaznaczeniem, że wyraźne są również cechy konwersyjne – także na podłożu organicznym. Dominują u powoda okresy znacznego obniżenia nastroju, pesymistyczna ocena samego siebie, przeszłości i perspektyw na przyszłość, rozpamiętywanie swojego stanu, apatia, wyłączenie z życia rodzinnego i społecznego, deklaracja myśli samobójczych wypowiedzana z demonstracyjnym odcieniem, dramatyzowanie swoich objawów, nadmiarowe w stosunku do swojego faktycznego stanu, wyolbrzymianie zaburzeń pamięci, która faktycznie działa sprawniej niż powód to okazuje. Rokowania co do stanu zdrowia powoda są niezbyt optymistyczne. Zaburzenia w sferze emocjonalnej biegli uznali za trwałą konsekwencję wypadku. Powód jest niezdolny do pracy aczkolwiek jest zdolny do wykonywania czynności życia codziennego. Powód wymaga stałego leczenia psychiatrycznego. Trwały uszczerbek na zdrowiu powoda biegli oszacowali na 50% (opinia biegłego sądowego psychiatry i psychologa klinicznego k. 209-217v, k. 310-311).

Powód P. K. w chwili wypadku miał 34 lat (obecnie 38 lat), był osobą zdrową, aktywną i sprawną ruchowo. Przed wypadkiem powód pracował jako stolarz w tartaku, wykonywał też dodatkowo meble na zamówienie oraz pracował dorywczo przez kilka tygodni w roku poza granicami kraju. Powód jest żonaty, ma dwoje dzieci. Na skutek wypadku z dnia 19 lipca 2009 roku wystąpił u niego rozstrój zdrowia powodujący ograniczenia jej dotychczasowego sposobu życia, po wypadku wymagał i dalej wymaga wsparcia i pomocy drugiej osoby w czynnościach życia codziennego, jest osobą niezdolną do pracy. Do dnia dzisiejszego powód odczuwa skutki wypadku w postaci przede wszystkim niedowładu prawej kończyny górnej oraz jednooczności. Ponadto przedmiotowy wypadek i jego konsekwencje spowodowały wystąpienie u powoda przemijających zaburzeń świadomości o typie splątania. Okres ten jest pokryty u powoda rzeczywistą niepamięcią. Od tego czasu ujawniły się u powoda zaburzenia psychiczne, które są efektem powstania trwałych, nieodwracalnych zamian w ośrodkowym układzie mózgowym. Aktualnie mają już one charakter przewlekły, trwają, mimo upływu czasu nadal. Objawiają się one okresami znacznego obniżenia nastroju, pesymistyczną oceną samego siebie, przeszłości i perspektyw na przyszłość, rozpamiętywaniem swojego stanu, apatią, wyłączeniem z życia rodzinnego i społecznego, deklaracją myśli samobójczych wypowiedzaną

z demonstracyjnym odcieniem, dramatyzowaniem swoich objawów, nadmiarowym w stosunku do swojego faktycznego stanu, wyolbrzymianiem zaburzeń pamięci. Powód wymaga stałego leczenia psychiatrycznego (zeznania A. K. k. 161v-162v, zeznania M. K. k. 160v-161v, zeznania J. Ł. k. 426v-427, zeznania powoda k. 158v-160 i k. 427-427v).

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 18 stycznia 2012 roku, P. K. został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy i niezdolną do samodzielnej egzystencji do dnia 31 stycznia 2014 roku (orzeczenie k. 174).

Od dnia 1 marca 2013 roku wysokość świadczenia rentowego pobieranego przez powoda z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynosi 1.109,68zł miesięcznie (decyzja k. 403-404).

W toku niniejszego postępowania, w dniu 8 października 2012 roku, nastąpiła zmiana nazwy strony pozwanej z (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (odpis z KRS-u k. 335-340).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów, w tym dołączonych aktach szkody.

W niniejszej sprawie pozwany nie kwestionuje swej odpowiedzialności za skutki wypadku jakiemu uległ powód. Sporny natomiast był zakres skutków, jakie poniósł P. K. oraz wysokość należnych mu z tego tytułu świadczeń.

Ustalając zakres obrażeń jakich doznał powód w wyniku opisanego powyższej wypadku, jak też aktualnie odczuwanych przez niego dolegliwości zdrowotnych, Sąd oparł się na dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach sprawy oraz opiniach biegłych lekarzy. Dowody te są ze sobą zbieżne i zgodne.

Należy zauważyć, że w sprawie zasięgnięto opinii pięciu biegłych sądowych (z zakresu neurologii i rehabilitacji medycznej, ortopedii i traumatologii narządów ruchu, chorób oczu, psychiatrii i psychologii). W ramach kontroli merytorycznej

i formalnej opinii biegłych, nie dopatrzył się Sąd nieprawidłowości pozwalających na odebranie złożonym opiniom przymiotu pełnowartościowego źródła dowodowego. Biegli wskazali bowiem wszelkie przesłanki przyjętego rozumowania, przedstawili także jego tok. Wnioski płynące

z opinii przedstawione są klarownie i logicznie wynikają z przyjętych podstaw. Sąd nie dopatrzył się błędów logicznych, niezgodności z życiowym doświadczeniem bądź też niespójności z pozostałym materiałem dowodowym.

W tych warunkach opinie biegłych posłużyły za pełnowartościową podstawę dokonanych ustaleń faktycznych.

Sąd uwzględnił także zeznania powoda oraz świadków A. K., M. K. i J. Ł. w zakresie rodzaju, długotrwałości, intensywności cierpienia powoda oraz zmiany trybu jego życia spowodowanej wypadkiem, gdyż są zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

W ocenie Sądu, dowody uznane za wiarygodne w opisanej konfiguracji, tworzą łańcuch dowodów niesprzecznych wewnątrz i pozwalają na ustalenie stanu faktycznego w stopniu wystarczającym dla jednoznacznego wyrokowania w sprawie, przy wysnuwaniu wniosków zgodnych z zasadami logicznego rozumowania i opartych na doświadczeniu życiowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo co do zasady jest słuszne i zasługuje na uwzględnienie w części.

W niniejszej sprawie powód P. K. domagał się od pozwanego naprawienia szkody powstałej na skutek wypadku jaki miał miejsce

w dniu 19 lipca 2009 roku jak również przyznania zadośćuczynienia z powodu cierpienia spowodowanych następstwami przedmiotowego wypadku oraz renty

z tytułu zwiększonych potrzeb, utraconych dochodów i zmniejszenia widoków na przyszłość. Ponadto wniósł o ustalenie, że pozwany ponosi odpowiedzialność za dalsze, mogące wystąpić w przyszłości następstwa obrażeń jakich doznał w przedmiotowym wypadku.

Kwestia odpowiedzialności pozwanego G. Towarzystwa (...)

Spółki Akcyjnej z (...) w W. wobec powoda za skutki wypadku z dnia 19 lipca 2009 roku, była co do zasady bezsporna.

Bezsporne między stronami były też okoliczności dotyczące hospitalizacji i leczenia powoda, którym był poddany po wypadku, jak również fakt i okoliczności związane z wypadkiem. Sporny natomiast był rozmiar cierpień i krzywd, jakich doznał powód na skutek przedmiotowego wypadku, a w związku z tym rodzaj i wysokość należnych mu z tego tytułu świadczeń.

Wyrazem tego było stanowisko pozwanego zawarte w odpowiedzi na pozew, sprowadzające się do zakwestionowania dalszych roszczeń powoda, poza wypłaconym już przed wniesieniem pozwu zadośćuczynieniem, odszkodowaniem i przyznaną rentą miesięczną.

Na wstępie wskazać należy, iż powód P. K. w chwili zdarzenia podróżował pojazdem marki V. (...) jako pasażer. Kierowca przedmiotowego pojazdu w wyniku przedmiotowego wypadku poniósł śmierć na miejscu. Podstawę odpowiedzialności pozwanego zakładu ubezpieczeń stanowi art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 822 § 1, 2, 4 k.c. i art. 444 § 1 k.c. oraz art. 445 § 1 k.c. oraz art. 9, 9a i 12 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2003/124/1152 ze zm.). Dodatkowo należy wskazać,

że bezspornym jest w sprawie, że sprawca wypadku działał nieumyślnie i nie zachodzi wyłączenie odpowiedzialności, o którym mowa w art. 827 § 1 k.c. Porządkowo należy zaznaczyć, że bezpośrednia odpowiedzialność ubezpieczającego za szkodę wynika z art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c. i oparta jest na zasadzie ryzyka.

W niniejszej sprawie zarówno sama zasada pełnej odpowiedzialności sprawcy wypadku, jak też zastępczej odpowiedzialności ubezpieczyciela oraz fakt braku jakichkolwiek przyczyn egzoneracyjnych nie były sporne.

W związku z powyższym na stronie powodowej ciążył obowiązek wykazania wyłącznie rozmiaru zgłoszonej szkody na osobie.

Roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia.

Zgodnie z dyspozycją art. 445 §1 k.c., w wypadku uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Podnosi się przy tym, że zadośćuczynienie ma walor kompensacyjny, chociaż krzywda określana też jako szkoda niemajątkowa, polegająca na cierpieniach fizycznych i psychicznych, ma charakter niewymierny i nie może być w pełni pokryta świadczeniem pieniężnym. Dlatego do kompetencji Sądu należy przyznanie pokrzywdzonemu odpowiedniej sumy, która złagodzi ujemne doznania i uczucia związane z wyrządzoną szkodą. Określenie wysokości tej sumy powinno następować przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności występujących w indywidualnym przypadku, w związku z konkretną osobą poszkodowanego i sytuacją życiową w jakiej się znalazł (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 roku, sygn. akt I CSK 384/07 Lex nr 351186, z dnia 22 czerwca 2005 roku, sygn. akt III CK 392/04 Lex nr 177203, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2008 roku, sygn. akt II CSK 78/08 LEX nr 420389).

Przechodząc do oceny zasadności roszczenia P. K.

o zasądzenie dopłaty zadośćuczynienia w wysokości 250.000,00 zł Sąd miał na uwadze również fakt, że o tym czy jakkolwiek szkoda niemajątkowa miała w ogóle miejsce, nie decyduje subiektywne odczucie osoby zainteresowanej, ale obiektywna ocena konkretnych okoliczności. Aktualnie w judykaturze i doktrynie prawa odchodzi się, bowiem od dawniej zajmowanego stanowiska, że o fakcie naruszenia dobra osobistego decydują oceny indywidualne (por. A.

Szpunar „Zadośćuczynienie za szkodę niemajątkową” Oficyna Wydawnicza „Branta”, Bydgoszcz 1999, str. 107, a także Z. Radwański, S. Rudnicki „Komentarz do kodeksu cywilnego. Część ogólna”, Wyd. Praw. W-wa 1998, str. 66, teza 9).

Dodatkowo należy wskazać, że przy ocenie rozmiaru krzywdy pomocnym dowodem w sprawie była opinia lekarzy posiadających wiadomości specjalne. Biegli opiniujący w sprawie przestrzegali zasady, aby na gruncie niniejszego procesu cywilnego oceny rozmiaru szkody powoda dokonać z uwzględnieniem konkretnych skutków fizycznych i psychicznych u pokrzywdzonego, które nie muszą pokrywać się ściśle z rozmiarem doznanego naruszenia zdrowia, w aspekcie medycznym.

Swoboda sądu przy ustalaniu sumy zadośćuczynienia – większa niż przy odszkodowaniu sensu stricto – musi mimo wszystko opierać się na sprawdzalnych, obiektywnych kryteriach, do których zalicza się w judykaturze rodzaj, intensywność, czas trwania cierpień, rokowania co do stanu poszkodowanego na przyszłość, trwałość następstw urazu skutkujących cierpieniami, nieodwracalność następstw uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (kalectwo, oszpecenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej oraz inne czynniki podobnej natury, wiek, płeć, dotychczasowe perspektywy życiowe, poczucie bezradności, zmiany w stosunkach rodzinnych i towarzyskich (por. uchwała pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1973 roku, sygn. akt III CZP 37/ 73 OSNCP 1974/9/145, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2006 roku, sygn. akt IV CSK 80/05 OSNC 2006/10/177, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2007 roku, sygn. akt V CSK 245/07, LEX 369691, A.Szpunar op.cit. str. 194-195). Judykatura konsekwentnie przestrzega zarazem zasady, że zadośćuczynienie nie może być symboliczne, ale nie może też prowadzić do bogacenia się poszkodowanego (vide orzecznictwo przywołane w przypisie nr 108 na str. 78

w J. L. „Majątkowa ochrona dóbr osobistych” Wyd.Praw. W-wa 1975, analogicznie SO w Lublinie w wyroku z dnia 19.12.2002 r. w sprawie II Ca 617/02).

Suma pieniężna przyznawana tytułem zadośćuczynienia, mająca odpowiadać rozmiarowi krzywdy ustalonemu w opisany powyżej sposób, nie usuwa de facto, co wskazano wcześniej, szkody niemajątkowej. W doktrynie prawa cywilnego podkreśla się, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny, a nie karny i winno dostarczać poszkodowanemu realnej wartości ekonomicznej tak, by poszkodowany „mógł za jej pomocą zatrzeć, lub co najmniej złagodzić odczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną”, przy jednoczesnym utrzymaniu

w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom

i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 lutego 2012 roku, sygn. akt I ACa 84/12, LEX 1124827, tak też uchwała pełnego składu Izby Cywilnej SN z 08.12.1973 III CZP 37/73 OSNC 1974. p.145; identycznie A.Szpunar op.cit. str. 181, 183-185).

Sumując, jednorazowe zadośćuczynienie pieniężne powinno stanowić rekompensatę za całą doznaną krzywdę i być utrzymane

w rozsądnych granicach.

Dodatkowo, w judykaturze i doktrynie podkreśla się, że przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, które ze swej istoty ma jednorazowo rekompensować całą krzywdę (a więc również skutki przyszłe), ustalone trwale skutki zdarzenia (jak w niniejszej sprawie) powinny być szczególnie wnikliwie uwzględniane tak, by te „przyszłe” elementy krzywdy zostały „z góry” zrekompensowane

w przyznanym już zadośćuczynieniu (por. wyrok S.Apel. w Lublinie z dnia 29.05.2007 r. I ACa 270/07 oraz G. Bieniek w: „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania”, Wyd. Praw. W-wa 1996, Tom I, str. 368).

Ustalając, zatem obecnie wysokość zadośćuczynienia Sąd musiał określić je na poziomie, który pozwoliłby u powoda P. K. „zatrzeć, lub co najmniej złagodzić odczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną”.

W ocenie Sądu, rozmiar doznanej krzywdy oraz jej wiek nakazywał przyjąć, że łączne zadośćuczynienie w kwocie 300.000,00- zł jest rażąco wygórowane, w realiach sprawy.

W wyniku wypadku z dnia 19 lipca 2009 roku powód doznał urazu czaszkowo-mózgowego, stłuczenia głębokich struktur mózgu, niedowładu połowicznego prawostronnego, uszkodzenia nerwu wzrokowego lewego (neuropatia). Na skutek przebytego wypadku powód doznał bardzo dużego stopnia cierpienia fizycznych i psychicznych przez okres kilku tygodni od wypadku, następnie znacznego stopnia, które występują nieprzerwanie nadal. W okresie bezpośrednio po wypadku powód wymagał opieki i pomocy innych osób, obecnie także wymaga takiej opieki i pomocy. Do chwili obecnej powód wymaga stosowania leków oraz rehabilitacji. W związku z wypadkiem, u powoda pojawiły się ograniczenia związane z wykonywaniem praktycznie wszystkich czynności życia codziennego dotyczących higieny osobistej, przygotowywania i spożywania posiłków, robienia zakupów, sprzątania i prania. Powód jest trwale niezdolny do pracy zarobkowej. W związku z następstwami przedmiotowego wypadku, powód był nieprzerwanie zmuszony i jest zmuszony nadal do znacznego ograniczenia swojej aktywności fizycznej. W zakresie ortopedycznym powód doznał uszkodzenia prawego splotu barkowego, czego następstwem jest niedowład prawej kończyny górnej. Kończyna ta jest praktycznie bezużyteczna. Obecna wydolność narządów ruchu w znacznym stopniu ogranicza aktywność fizyczną powoda.

W zakresie okulistycznym powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu polegającego na utracie widzenia oka lewego i zaniwiedzeniu oka drugiego. Powód stał się osobą jednooczną, całkowicie nie widzi na lewe oko natomiast w oku prawym nie ma pełnej ostrości widzenia pomimo korekcji okularami. Ponadto na skutek doznania między innymi stłuczenia mózgu, wystąpiły u powoda przemijające zaburzenia świadomości o typie splątania. Okres ten jest pokryty u powoda rzeczywistą niepamięcią. Od tego czasu ujawniły się u powoda zaburzenia psychiczne, które są efektem powstania trwałych, nieodwracalnych zmian w ośrodkowym układzie mózgowym. Dominują u powoda okresy znacznego obniżenia nastroju, pesymistyczna ocena samego siebie, przeszłości i perspektyw na przyszłość, rozpamiętywanie swojego stanu, apatia, wyłączenie z życia rodzinnego i społecznego, deklaracja myśli samobójczych wypowiedziana z demonstracyjnym odcieniem, dramatyzowanie swoich objawów, nadmiarowe w stosunku do swojego faktycznego stanu. Rokowania co do stanu zdrowia powoda są niezbyt optymistyczne. Zaburzenia w sferze emocjonalnej są trwałą konsekwencją wypadku. Powód wymaga stałego leczenia psychiatrycznego. Codzienne funkcjonowanie powoda jest zaburzone w sposób istotny, nie ma możliwości powrotu do stanu sprzed wypadku.

Sąd miał na uwadze również wiek powoda, jego widoki na przyszłość porównane przy uwzględnieniu urazu z dnia 19 lipca 2009 roku i przy hipotetycznym braku przedmiotowego zdarzenia.

P. K. uległ wypadkowi w wieku 34 lat, a więc jako osoba młoda, zdrowa, sprawna fizycznie, de facto w żaden sposób nie ograniczana w podstawowych czynnościach życiowych. Nie ulega także wątpliwości, że powód wskutek wypadku, trwale został w znacznym stopniu ograniczony w możliwości właściwego zaangażowania się w życie społeczne i rodzinne.

Na ustalenie wysokości zadośćuczynienia miał wpływ także fakt, że powód do chwili obecnej wymaga systematycznej rehabilitacji, leczenia psychiatrycznego, w tym leczenia farmakologicznego. Samo zdarzenie i jego skutki wpłynęły także na możliwość zarobkowania, co było i niewątpliwie jest dodatkowym źródłem cierpienia psychicznego dla młodego mężczyzny, męża i ojca dwójki dzieci.

Reasumując należy wskazać, że w wyniku wypadku drogowego z dnia 19 lipca 2009 roku P. K. doznał szkody niemajątkowej. Mając na uwadze wszystkie powyżej wskazane okoliczności niniejszej sprawy należy uznać, że adekwatną łączną kwotą zadośćuczynienia za doznaną przez powoda krzywdę jest kwota 300.000,00 zł.

W związku z faktem, iż pozwane towarzystwo ubezpieczeń przyznało i wypłaciło powodowi kwotę 150.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia, Sąd

w pkt I wyroku, na podstawie wskazanych przepisów, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 150.000,00 zł (300.000,00 zł – 150.000,00 zł = 150.000,00 zł)

z ustawowymi odsetkami od dnia 28 listopada 2010 roku. Żądanie wypłaty zadośćuczynienia w postępowaniu likwidacyjnym powód zgłosił

w piśmie z dnia 20 października 2010 roku, doręczonym pozwanemu w dniu

28 października 2010 roku (k.139-144). Należy zatem wskazać, iż uzasadnione jest w realiach niniejszej sprawy roszczenie powoda zasądzenia odsetek od daty wskazanej w pozwie, tj. od dnia 28 listopada 2010 roku. Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 roku, Nr 124, poz. 1152 ze zm.) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie, czyli

w realiach sprawy pozwany pozostaje w zwłoce od dnia 28 listopada 2010 roku

(punkt I wyroku).

W pozostałej części żądania co do kwoty zadośćuczynienia Sąd powództwo oddalił.

Roszczenie o zapłatę odszkodowania.

Zgodnie z przywołanymi wcześniej normami prawnymi, pozwany ubezpieczyciel zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania za szkodę majątkową powoda, lecz tylko pozostającą w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem odszkodowawczym.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanego odszkodowania w kwocie 24.730,91zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia

28 listopada 2010 roku tytułem zwrotu kosztów opieki oraz kwoty 1.298,43zł

z ustawowymi odsetkami od 31-go dnia od daty doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty z tytułu zwrotu kosztów leczenia.

Za udowodnione (wprost, np. dokumentami prywatnymi, lub urzędowymi, albo w wyniku oceny całokształtu wiarygodnego materiału dowodowego) należało uznać zgłoszone przez powoda elementy szkody majątkowej:

- o zwrot kosztów leczenia w kwocie 1.298,43 zł;
- o zwrot kosztów opieki w kwocie 24.730,91 zł.

Zważyć należy, iż żądanie powoda w zakresie odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów leczenia obejmowało zwrot kosztów zakupu leków w latach 2010-2011, na dowód czego powód przedstawił faktury VAT i dowody wpłaty opiewające łącznie na kwotę 1.298,43zł (k. 82-123). Jak wynika z opinii biegłego sądowego neurologa (k. 263), leki opiewające na powyższych fakturach, które przyjmował powód i których koszty poniósł w związku z następstwami wypadku

z dnia 19 lipca 2009 roku, były uzasadnione.

W związku z powyższym oraz faktem, iż powód przed wniesieniem niniejszego pozwu nie występował do pozwanego ubezpieczyciela z roszczeniem zwrotu powyższych kosztów leczenia, Sąd w pkt II wyroku, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.298,43zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 października 2011 roku do dnia zapłaty, tj. po upływie 30 dni od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu uznając, iż od tego dnia pozwany pozostaje w zwłoce, na zasadzie art. 481 kc. Sąd Okręgowy w pełni podziela zasadę przyznawania odsetek wynikającą z treści wyroku Sądu Najwyższego z dnia

18 lutego 2010 r. w sprawie II CSK 434/09, w którym Sąd Najwyższy stwierdził „jest zatem zasadą, że zarówno odszkodowanie, jak i zadośćuczynienie za krzywdę stają się wymagalne po wezwaniu ubezpieczyciela przez

poszkodowanego (pokrzywdzonego) do spełnienia świadczenia odszkodowawczego (art. 455 § 1 k.c.). Od tej zatem chwili biegnie termin do odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.).

Odnosząc się do roszczenia powoda w przedmiocie zwrotu kosztów opieki w łącznej kwocie 24.730,91zł, to zważyć należy, iż co do zasady jest ono słuszne lecz zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Zważyć należy, iż po wypadku powód – zgodnie z opinią biegłego ortopedy i biegłego sądowego neurologa (k. 292-293)- wymagał opieki i pomocy innych osób, w okresie bezpośrednio po wypadku powód był całkowicie niezdolny do samodzielnej egzystencji i wymagał całodobowej pełnej opieki. Biegły neurolog wskazał, iż:

- od 19 lipca 2009 roku do 25 lipca 2009 roku powód wymagał opieki drugiej osoby w wymiarze 3 godzin dziennie;
- od 25 lipca 2009 roku do 9 sierpnia 2009 roku powód wymagał opieki drugiej osoby w wymiarze 4 godzin dziennie;
- od 10 sierpnia 2009 roku do 19 września 2009 roku powód wymagał opieki drugiej osoby w wymiarze 4 godzin dziennie;
- od 19 września 2009 roku do 12 października 2009 roku powód wymagał opieki drugiej osoby w wymiarze 24 godzin dziennie;
- od 12 października 2009 roku do 31 października 2009 roku powód wymagał opieki drugiej osoby w wymiarze 3 godzin dziennie;
- od 31 października 2009 roku do 9 lipca 2010 roku powód wymagał opieki drugiej osoby w wymiarze 24 godzin dziennie;
- od 9 lipca 2010 roku powód wymagał opieki drugiej osoby w wymiarze 8 godzin dziennie z uwzględnieniem, że obecność innych osób przy powodzie jest wskazana 24 godziny na dobę bowiem w związku z wypadkiem u powoda pojawiły się ograniczenia związane z wykonywaniem praktycznie wszystkich czynności życia codziennego.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz fakt, iż powód żądał odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów opieki za okres od dnia 19 lipca 2009 roku do dnia 28 lutego 2011 roku, z wyłączeniem okresów pobytu powoda w placówkach medycznych, zaś Sąd będąc zobligowany treścią art. 321 kpc, który zakazuje Sądowi wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie, łączny koszt opieki nad powodem w żądanym okresie wyniósł 38.800,16 zł:

- od 20 września 2009 roku do 11 października 2009 roku (22 dni) przez 12 godzin dziennie (zgodnie z żądaniem powoda), tj. $22 \text{ dnix}12\text{godzinx}9,25\text{zł}$ (stawka usług opiekuńczych - pismo z MOPS k. 91)=2.442zł;
- od 1 listopada 2009 roku do 29 listopada 2010 roku (394 dni) przez 8 godzin dziennie (zgodnie z żądaniem powoda), tj. $61 \text{ dnix}8\text{godzinx}9,25\text{zł}$ (stawka usług opiekuńczych - pismo z MOPS k. 91) + $333\text{dnix}8\text{godzinx}9,56\text{zł}$ (stawka usług opiekuńczych - pismo z MOPS k. 91)=29.981,84zł;
- od 6 stycznia 2011 roku do 28 lutego 2011 roku (54 dni) przez 12 godzin dziennie, tj. $54\text{dnix}12\text{godzinx}9,84\text{zł}$ (stawka usług opiekuńczych - pismo z MOPS k. 91)=6.376,32zł.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany ubezpieczyciel wypłacił na rzecz powoda kwotę 14.069,25zł z tytułu zwrotu kosztów opieki, Sąd w pkt II wyroku, na podstawie wskazanych przepisów, zasądził

od pozwanego na rzecz powoda kwotę 24.730,91 zł (38.800,16 zł – 14.069,25 zł = 24.730,91 zł) z ustawowymi odsetkami od dnia 28 listopada 2010 roku. Żądanie wypłaty odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów opieki w postępowaniu likwidacyjnym powód zgłosił w piśmie z dnia 20 października 2010 roku, doręczonym pozwanemu w dniu 28 października 2010 roku (k.139-144). Należy zatem wskazać, iż uzasadnione jest w realiach niniejszej sprawy roszczenie powoda zasądzenia odsetek od daty wskazanej w pozwie, tj. od dnia 28 listopada 2010 roku. Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 roku, Nr 124, poz. 1152 ze zm.) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie, czyli w realiach sprawy pozwany pozostaje w zwłoce od dnia 28 listopada 2010 roku

Roszczenie o zasądzenie renty z tytułu zwiększonych potrzeb oraz utraty zdolności do pracy i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość.

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 444 § 2 k.c., jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość może żądać od zobowiązanego odpowiedniej renty. Przepis ten wskazuje podstawy zasądzenia renty. Każda z powyższych okoliczności – utrata zdolności do pracy zawodowej, zwiększenie potrzeb, zmniejszenie się widoków powodzenia na przyszłość stanowi samodzielną podstawę roszczenia o rentę. Zwiększenie się potrzeb uprawnionego stanowi szkodę przyszłą, wyrażającą się w stale powtarzających się wydatkach na ich zaspokojenie m.in. zakupu, leków, kosztów rehabilitacji czy kosztów dojazdów na zabiegi.

Odnosząc się do żądania powoda w zakresie renty z racji zwiększonych potrzeb, to zważyć należy, co następuje.

Zważyć należy, iż niniejsze postępowanie dowodowe, a w szczególności uznane opinie biegłych sądowych wykazało, iż po wypadku z dnia 19 lipca 2009 roku uległy zwiększeniu wydatki powoda w zakresie zakupu leków, których koszt zakupu wynosi około 200zł miesięcznie (opinie biegłych k. 257-264, k. 209-217v, k. 310-311), leczenia rehabilitacyjnego i zabiegów fizjoterapeutycznych, jednakże zabiegi te mogą być wykonywane bezpłatnie w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. W przypadku dłuższego oczekiwania na zabiegi rehabilitacyjne, powód - zdaniem biegłego z zakresu neurologii i rehabilitacji medycznej - winien je wykonać odpłatnie. Postępowanie dowodowe wykazało też (opinia biegłego neurologa – k. 292-293), iż powód w dalszym ciągu wymaga opieki drugiej osoby w wymiarze 8 godzin dziennie z uwzględnieniem, że obecność innych osób przy powodzie jest wskazana 24 godziny na dobę bowiem w związku z wypadkiem u powoda pojawiły się ograniczenia związane z wykonywaniem praktycznie wszystkich czynności życia codziennego. Biorąc pod uwagę zakres żądania bowiem - Sąd będąc zobligowany treścią art. 321 kpc, który zakazuje Sądowi wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie, renta z tytułu zwiększonych potrzeb powoda zamyka się kwotą 3.742,40zł, w tym miesięczny koszt zakupu leków w kwocie 200zł oraz kwota 3.542,40zł z tytułu miesięcznych kosztów opieki (30dnix12 godzinx9,84zł).

Biorąc pod uwagę fakt, iż powód pobiera zasiłek opiekuńczy w kwocie 153zł miesięcznie, wysokość należnej powodowi renty z tytułu zwiększonych potrzeb wynosi 3.589,40zł (3.742,40zł-153zł). Uwzględniając ponadto fakt, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany ubezpieczyciel przyznał powodowi kwotę 833zł tytułem miesięcznej renty do dnia 31 stycznia 2012 roku, wysokość renty z tytułu zwiększonych potrzeb w okresach żądanych przez powoda wynosi:

- za okres od dnia 1 marca 2011 roku do dnia 31 lipca 2011 roku (5 miesięcy x 3.589,40zł – 5 miesięcy x 833zł) = 13.782,00zł;

- za okres od dnia 1 sierpnia 2011 roku do dnia 31 stycznia 2012 roku (6 miesięcy x 3.589,40zł – 6 miesięcy x 833zł) = 16.538,40zł;
- za okres od dnia 1 lutego 2012 roku do dnia 30 kwietnia 2013 roku (15 miesięcy x 3.589,40zł) = 53.841,00zł.

Łącznie skapitalizowana renta z racji zwiększonych potrzeb powoda za okres od dnia 1 marca 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2013 roku wynosi 84.161,40zł (punkt III wyroku).

Odnosząc się do żądania zasądzenia renty z tytułu zwiększonych potrzeb powoda od dnia 1 maja 2013 roku, wskazać należy, iż zamyka się ona kwotą 3.742,40zł, w tym miesięczny koszt zakupu leków w kwocie 200zł oraz kwota 3.542,40zł z tytułu miesięcznych kosztów opieki (30dnix12 godzinx9,84zł) plus koszty leczenia rehabilitacyjnego w kwocie 2.340zł miesięcznie (opinia biegłego k. 264, przy przyjęciu, iż powód przez trzy miesiące w roku korzysta z nieodpłatnej rehabilitacji), co łącznie daje kwotę 6.082,40zł. Biorąc pod uwagę fakt, iż powód pobiera zasiłek opiekuńczy w kwocie 153zł miesięcznie, wysokość należnej powodowi renty z tytułu zwiększonych potrzeb od dnia 1 maja 2013 roku wynosi 5.929,40zł (6.082,40zł-153zł) (punkt IV wyroku).

Przechodząc do żądania powoda w przedmiocie renty z tytułu utraty zdolności do pracy i zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość, to zważyć należy, iż postępowanie dowodowe wykazało, iż na skutek wypadku z dnia 19 lipca 2009 roku istotnie powód utracił zdolność do pracy zarobkowej oraz zmniejszyły się jego widoki powodzenia na przyszłość. W chwili wypadku P. K. miał 34 lata, był osobą zdrową, aktywną i sprawną ruchowo. Przed wypadkiem powód pracował jako stolarz gdzie otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 1000zł netto, wykonywał też dodatkowo meble na zamówienie z czego osiągał dochód około 500zł miesięcznie. Na skutek wypadku z dnia 19 lipca 2009 roku wystąpił u niego rozstrój zdrowia powodujący ograniczenia jego dotychczasowego sposobu życia, po wypadku wymagał i dalej wymaga wsparcia i pomocy drugiej osoby

w czynnościach życia codziennego, jest osobą niezdolną do pracy. Do dnia dzisiejszego powód odczuwa skutki wypadku w postaci przede wszystkim niedowładu prawej kończyny górnej oraz jednoocności. Ponadto przedmiotowy wypadek i jego konsekwencje spowodowały wystąpienie u powoda przemijających zaburzeń świadomości o typie splątania. Od tego czasu ujawniły się u powoda zaburzenia psychiczne, które są efektem powstania trwałych, nieodwracalnych zamian w ośrodkowym układzie mózgowym. Aktualnie mają już one charakter przewlekły, trwają, mimo upływu czasu nadal. Powód ma orzeczony stopień niepełnosprawności i jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. W chwili obecnej powód pobiera świadczenie rentowe w wysokości 1.109,68zł. Widoki powodzenia na przyszłość zmniejszyły się w każdej sferze życia powoda. Jego relacje z najbliższymi członkami rodziny, w szczególności z żoną i dziećmi uległy znacznemu pogorszeniu. Ponadto powód praktycznie zaprzestał utrzymywania kontaktów towarzyskich. Życie powoda koncentruje się w chwili obecnej na leczeniu.

Z uwagi na powyższe, zasadnym jest przyznanie powodowi renty z tytułu utraty zdolności do pracy w wysokości 390,32zł miesięcznie (1.500zł-1.109,68zł) oraz kwoty 300,00zł miesięcznie z racji zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość, łącznie 690,32zł miesięcznie począwszy od sierpnia 2009 roku (punkt V wyroku).

W pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił (punkt VI wyroku).

Dowody przeprowadzone w sprawie, w postaci opinii biegłych, jednoznacznie wskazały, że uszczerbki doznane przez powoda mają charakter trwały, nie pozwalają na wnioskowanie o możliwości wystąpienia w przyszłości jakichkolwiek nieustalonych obecnie skutków zdarzenia z dnia 19 lipca 2009 roku . Tym samym, powód poprzez swego pełnomocnika nie sprostął obowiązkowi (art. 5 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.) udowodnienia zasadności powództwa opartego na treści art. 189 k.p.c. i podlegało ono także oddaleniu.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu oparto na treści art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powód utrzymał się ze swoim żądaniem w 71 %.

W przedmiotowej sprawie na koszty poniesione przez powoda składa się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego w kwocie 7.200,00 zł - ustalone na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku (Dz.U. 2002/163/1349 ze zm.), opłata skarbową za pełnomocnictwo w kwocie 17,00 zł- ustalona na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2006 roku, Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.), łącznie 7.217,00zł.

Na koszty poniesione przez pozwanego składa się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w osobie w osobie radcy prawnego w kwocie 7.200,00zł – ustalone na podstawie § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. (Dz.U. 2002/163/1349 ze zm.), opłata skarbową za pełnomocnictwo w kwocie 34,00zł (2x17,00zł)- ustalona na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2006 roku, Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.), kwota 16,00zł innych wydatków (xero), łącznie 7.250,00zł.

Łącznie koszty w sprawie poniesione przez obie strony wyniosły 14.467,00zł.

Wobec częściowego uwzględnienia powództwa, należało uznać, że powód wygrał sprawę w 71%. Z uwagi na to, stronę powodową obciążają koszty procesu w kwocie 4.195,43zł (14.467,00 zł x 0,29%) natomiast stronę pozwaną obciążają koszty procesu w kwocie 10.271,57 zł (14.467,00zł x 0,71).

W związku z powyższym, Sąd w punkcie VII wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.021,57zł (7.217,00zł-4.195,43zł) tytułem zwrotu części kosztów procesu.

W toku procesu całość kosztów została pokryta tymczasowo ze środków Skarbu Państwa, w łącznej wysokości 20.392,84 zł (opinie biegłych k.270, plus opłata od pozwu). W myśl art. 113 ust. 1 u.k.s.c. pozwanego obciąża obowiązek ich zwrotu w kwocie 14.478,92zł, natomiast w myśl art. 113 ust. 2 u.k.s.c. pozostałą część w kwocie 5.913,92zł należało ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz powoda (punkt VIII i IX wyroku).

Z tych wszystkich względów, orzeczono, jak w wyroku.